

Delavska Pravica

Glasilo krščanskega delovnega ljudstva

Izhaja vsak četrtek pop.: v slučaju praznika dan poprej — Uredništvo: Ljubljana, Miklošičeva c. — Nelrankirana pisma se ne sprejemajo

Posamezna številka Din 1'—, ~ Cena: za 1 mesec Din 4'—, za četrletno Din 10'—, za pol leta Din 20'—; za inozemstvo Din 7'— (mesečno) — Oglasi: po dogovoru

Oglasi, reklamacije in naročnina na upravo Delavske zbornice, Miklošičeva cesta 22, I. nad. Telefon 2265. — Štev. čekovnega računa 14.900

Nauk iz vevške borbe

Sesto leto je že, kar traja kriza. Vseh teh šest let koncentrirajo kapitalisti svojo politiko napram delovnemu ljudstvu z vso doslednostjo v en sam cilj: **Ohraniti na račun delovnega ljudstva svoje profite neokrnjene oziroma jih celo povečati.**

Mahinacije, ki jih kapitalisti počenjajo za doseganje tega svojega cilja, so oni bič, ki vedno ostreje opleta delavska pleča. Te mahinacije so: nižanje mezd, neizplačevanje mezd, redukcije posameznih delavcev in celih obratov, splošno podaljšanje delovnega časa in večanje storitve pri onih, ki so še ostali zaposleni; to dosežajo kapitalisti z nadurami brez pocentov ali celo neplačanimi nadurami, z akordom in priganjaškimi metodami. Tem mahinacijam se pravi z drugimi besedami tudi **prevalljanje vse teže krize na ramena delovnega ljudstva sploh.**

Delovno ljudstvo je dosedaj v Sloveniji pokazalo veliko odpora proti kapitalističnim napadom na svoje najelementarnejše človeške pravice. Kljub posameznim izjemam veliko premalo!

Mar se je danes res nemogoče boriti delavstvu za njegove dnevne zahteve, kakor to s spominjanjem na splošno krizo stalno trobijo v delavska ušesa ljudje, ki se oficijelno proglašajo za protelarske voditelje? Dejstvo, **da ostajajo podjetniški profiti neokrnjeni oziroma celo naraščajo, da torej kapitalisti za sebe rešujejo krizo na delavski račun, je zadosten dokaz, da obstoja objektivna možnost borbe za dnevne zahteve.** Treba se je boriti proti prevalljanju krize na nas delavce, treba se je boriti za **kruhl!**

Vzrok, da se delavstvo v času krize še ni dovolj borilo za svoje najosnovnejše zahteve, ni torej v neki »splošnosti krize«, ki naj pomeni, da so vsi družbeni sloji po njej prizadeti. Tukaj ni samo vzrok, tukaj je tudi krivda. Krivi pa so tisti »voditelji«, ki agitirajo za »solidarno« prenašanje krize s strani delavstva (ob nezmanjšanih profitih kapitalistov seveda, samo da oni tega ne povedo!), tisti, ki zavirajo vsak odpor množice, dočim hodijo sami na razgovor z ravnatelji med štiri zidove, tisti, ki izrabljajo različnost svetovnih nazorov zato, da onemogočajo enotno fronto delavstva, tisti, ki ščuvajo delavce organizirane v eni strokovni organizaciji proti delavcem — članom druge strokovne organizacije zato, da preprečujejo enotne delavske nastope v obratu samem. Tisti so krivi!

Danes je ustvarjanje enotne fronte šele v prvih početkih svojega razvoja. Mislim na enotno fronto **spodaj**, to se pravi na enotno fronto delavcev po obratih in delavnicah, na enotno fronto v borbi za **delavske interese.**

Higijene na delu

Geslo kapitalističnega sveta vseh branž je zaenkrat stanovska družba. Večkrat smo že poudarili, kaj pomeni v sedanjih razmerah takozvana stanovska družba. Da ni namreč nič drugega, kakor novo sredstvo, s katerim naj bi kapital obdržal izkoriščanje delovnih mas. Ravno tako pojejo slavospeve solidarizmu. Solidarizem (vzajemnost) stavlja za predpogoj **ljubezen in pravičnost.** Ni pa niti enega niti drugega na strani pobornikov za solidarizem. Zato je tudi propaganda za solidarizem le eno izmed sredstev za nadvlado kapitala. Današnji »ekonomisti« so brezpogojni in zavestni nasprotniki delavstva.

Sicer to spretno zakrivajo. Vedno pa le ne morejo. Včasih je namreč njihov sunek že tako nepremišljen in očividni, da ne morejo tega svojega nasprotstva zakriti, kljub temu, da si nadevajo krinke. Ko so n. pr. pri volitvah v Delavsko zbornico — torej v čisto in izključno delavskih zadevah — izvajali svoj teror, so si nadeli blestečo kopreno nacionalizma. V zadnjem času so pričeli ofenzivo proti socialnemu zavarovanju in proti delavski zaščiti. Ofenzivo je otvorila belgrajska obrtna zbornica. Njen referent je trdil, da je socialna zakonodaja preveliko breme za narodno (boljše rečeno za kapitalistično) gospodarstvo in da ne ustreza kulturnemu razvoju našega naroda. Prerekati o tem se skoraj ne izplača, saj smo že velikokrat pisali o teh »bremenih«. Vendar se pa moramo v obrambo časti delovnega ljudstva nekoliko pomuditi pri teh trditvah.

Te trditve dokazujejo, da podjetniki niso iskreni. Ni jim ne za narod, ne za državo. Za profit bi prodali oba. Bogastva niso ustvarili podjetniki, ampak delavci. Uživajo ga sicer le podjetniki. Če država uvidi, da je pravično, da prispevajo podjetniki od delavstvu pritriganega in pridržanega zasluzka nekaj drobtinice za zdravje delavstva, bi se ji morali ukloniti radevolje. Če zbolijo podjetniku konj, ali če se pokvari stroj, bo brez oklevanja preskrbel za izboljšanje. Le za človeka, četudi je delavec, naj bi ničesar ne prispeval. Saj je gospodarstvo tukaj radi splošnosti. Prav za prav bi moral biti delavec prost prispevkov za socialno zavarovan-

vanje. Dohodke bi moralo donášati gospodarstvo.

Tudi tega ne moremo razumeti, kaj naj ima opraviti socialno zavarovanje s kulturno stopnjo kakega naroda. Za vsakega pametnega človeka je jasno, da mora biti zdravljeno, ako zbolijo. Istotako, da mora imeti delavec v primeru bolezni podporo, ker nima tolikih dohodkov, da bi si mogel kaj prihraniti. Sicer pa naj gospodje kar molče o kulturi. Prvič je naš delavec bolj izobražen, kakor so gospodje iz takozvanih boljših krogov, drugič ima ohranjeno svojo zdravo naravo, ki je v boljših krogih v večini že popolnoma degenerirana.

Tudi mi smo mnenja, da je reorganizacija socialnega zavarovanja nujno potrebna in sicer v svoji okvirni stavbi kakor tudi v podrobni izvedbi. Zato smo stavili svoječasno konkretne predloge. Ako bi te predloge izvedli, bi bile napake v splošnem odpravljene. Nikakor se pa ne moremo strinjati s tem, da bi se izvedla reorganizacija tako, da bi se znižali prispevki in se dajatve še bolj skrcile. Poznamo to staro kapitalistično zahtevo.

Pri nas v Sloveniji se javno še niso upali priti s tem. To nalogo je prevzel »Slovenec«. V uvodniku od 24. februarja je priobčil dolgozezen članek, ki je pravi odsev in mojestrovina tistih krogov, ki bi hoteli biti z ozirom na številčno moč delavstva socialni, toda le v toliko, da se ne bi zamerili pridobitnim slojem. Članek našteva razne hibe socialnega zavarovanja, ne pove pa, kako naj se te hibe odpravijo. Na koncu pride vendarle s pravo barvo na dan in ugotovi, da smo agrarna država in da so bremena za socialno zavarovanje pretežka in da se morajo znižati. Pravi, da se moramo tudi socialno prilagoditi razmeram. Dosledno hotenju tistim, ki samo izrabljajo krizo, bi bilo, da se socialno zavarovanje sploh odpravi, delavec naj se pa prepusti raznim šintaričam in padarjem.

Nasprotnikom socialnega zavarovanja pa svetujemo, da se naj nikar ne igrajo z ognjem. Naj nikar ne mislijo, da bo delavec vedno prenašal mirno razne udare. Tudi delavec se bo znal braniti, ako bo mera krivic polna.

Zato je izredne važnosti, da posvetimo obilno pažnjo vsakemu nastanku enotne borbene fronte.

Zadnja vevška borba nam dokazuje, da delavstvo — pa naj je organizirano v JSZ ali v Strokovni komisiji, pa naj ima tak ali tak svetovni nazor — hoče enotno borbena fronto. Govori na sestanku ogromne večine papirniškega delavstva in aplavz geslu enotne fronte so pokazali, kako umetno je ustvarjena pregraja med delavstvom ene in druge strokovne organizacije.

To je prvo, kar je treba izvajati iz zadnje vevške borbe. Drugo pa je, da so Vevče dokazale, da lahko enotna fronta nastane samo na podlagi konkretnih zahtev, ki vodijo delavstvo v borbo.

Rekli smo, da je pregraja med delavstvom

ene in druge strokovne organizacije umetno ustvarjena, toda kljub temu je za delavske interese usodna, dokler jo ne odstrani borba, v kateri nastopajo delavci enotno neglede na to, kje so organizirani. Razcepljenega delavstva se kapitalist ne boji, saj lahko dela v obratu, kar hoče, dokler se mu delavstvo v strnjanih vrstah ne postavi po robu. Boji pa se enotne fronte! To je zadnja vevška borba nesporno dokazala. Nobenega dvoma ni namreč, da je podjetje klonilo radi tega, ker je videlo borbena voljo strnjene enotnega delavstva. Mirno smemo reči, da gre zasluga za vse, kar je bilo ugodno, samo in edino enotnemu delavskemu nastopu. **Enotna borbena fronta vevškega delavstva bodi vzgled delavstvu po vseh obratih in industrijskih centrih!**

Poročila z delavskih bojišč

Viničarški vestnik

Kakšen viničarški red bi radi.

Mnogo se je že pisalo in govorilo iz vrst vinogradnikov proti sedanjemu viničarškemu redu. Samo spremeniti se ga mora, v čem in zakaj in kateri paragraf, tega pa nihče nikdar ni jasno povedal, niti zapisal.

Ko tako hodim po viničarskih komisijah zastopat viničarje in kjer ob takih prilikah pridemo skupaj izraziti viničarji in vinogradniki, in se tam drug drugemu upiramo zoper krivice in zahteve, se pač marsikaj izve, kar je drugače sploh nemogoče izvedeti. Tako se mi je tudi to posrečilo, da sem od uglednega mariborskega vinogradnika zvedel, v čem bi se naj torej naš viničarški red moral spremeniti. Ker dotični vinogradnik zavzema važna mesta v raznih vinarskih in kmetijskih korporacijah kakor tudi v političnem življenju, bo potem njegova izjava o tem, kje se želi sprememba viničarskega reda, povsem verodostojna. Dotični vinogradnik je bil toliko prijazen, da je naravnost s prstom pokazal v knjižici viničarskega reda na paragraf 33. »Glejte, samo tega se mora spraviti proč,« je dejal. Karte so odprte in namen je jasen.

Ako potem vinogradniški strokovnjaki smatrajo, da je sedanji viničarški red šablonski in neprimeren (seveda samo za nje), moremo glede take želje po spremembi samo potrditi, da če se ta paragraf iz viničarskega reda odstrani, potem praktično nobene viničarskega reda več nimamo. Ta (sporni) paragraf 33. sedaj določa, da se pravice viničarjev, katere so navedene v viničarskem redu (prosto stanovanje, vrt, deputatna zemlja, odškodnina za manjkajočo deputatno zemljo, plače in delo pri spravljaju stelje in sena, delitve gnoja za deputatno zemljo, 100 Din nagrade od vsakega oralna letno, dnevna in akordna plača, 25% povešek plače težjih del, 50% plače nadur in nedelj delovni čas in odmor, oskrbovanje dojenčkov med delovnim časom, higijena stanovanj in popravila teh, redne in predčasne službene odpovedi, viničarska razsodišča, dolžnost povrnitve odtegnjenih zaslužkov in druge škode, pravica strokovne organizacije) z nobeno pogodbo ne morejo razveljaviti, niti omejiti. Zato je paragraf 33. ravno najvažnejši, ker daje viničarskemu redu prav za prav pravno moč in veljavo ter naravnost prisilni značaj zakonitosti. To je, da je vse ono, kar je po raznih paragrafi v viničarskem redu navedeno, najmanj in nespremenljivo, kar vsak vinogradnik svojem viničarju mora dati in priznati, sicer se ga lahko iztoži pri sodišču. Vinogradniki se temu paragrafu hočejo izogniti, kar se pa nikakor ne da.

Stališče vinogradnikov je torej jasno. Viničarji bi lahko imeli kakršenkoli viničarški red, visoke plače, pa magari 1000 Din nagrade od vsakega oralna goric, in še pol trgatve povrh, in vsemu temu bi vinogradniki ne ugovarjali, vse to bi smel viničarški red vsebovati, samo če bi bila poleg še določba, da vinogradnikom tega ni treba dajati, ako prostovoljno sami nečejo, ali če bi bilo dovoljeno s pogodbo viničarje »zanoriti«, če že ne »prisiliti«, da se vsemu temu odrečejo, kakor že itak gotovi vinogradniki to pri sedanjem viničarskem redu ravno z neveljavnimi pogodbami skušajo doseči.

Za nas viničarje je sedaj jasno, kam meri vsa borba. Mi pa smo si ta viničarški red priborili z močjo in vplivom »Strokovne zveze viničarjev« in prav z njo si moramo braniti, kar smo že dosegli, in z njo se naprej boriti za ono, česar še nimamo. Predvsem za zakonito stalnost službe in zaščito denarnega zaslužka. Ne moremo dopustiti, da bi se naj viničarški red spremenil in poslabšal, marveč se mora dopolniti in izboljšati. — Rozman P.

ORGANIZACIJA

Posmrtninski sklad. Več vprašanj smo že dobili, zakaj se posmrtnina že dalj časa ni pobirala. Zato ne, ker v naših vrstah že tri mesece nismo imeli smrtnega slučaja, kar je vendar v tem brezposelnem času za nas vse najbolj ugodno.

Litmerk pri Ormožu. Redni občni zbor naše skupine se bo vršil v nedeljo 11. marca ob 1 popoldne pri tov. Simonič Tomažu. Vsi člani ste obvezni, da se občnega zbora udeležite.

Limbuš. Redni občni zbor skupine viničarjev se bo vršil v nedeljo 18. marca v gostilni gosp. Kutschera po sv. maši. Člani, povabite seboj tudi

Iz centrale

Skupinskim odborom.

V okrožnici št. 5 z dne 16. febr. t. l., v kateri smo vam sporočili, da se bo vršil tajniški tečaj v marcu, se nam je v drugi odstavek vrnila pomota in se ima pravilno glasiti: **Začetek tečaja bo v soboto dne 17. marca ob 20, zaključek pa 19. marca ob 18, tako da se bodo tečajniki še z večernimi vlaki lahko vrnili na svoje domove.**

Rudarji

Zagorje. Volitve v II. rudarsko zadrugo, ki so se vršile dne 18. febr., so za nami. Boj je bil precej trd. Ker je bil pri volivni komisiji nesporazum glede načina volitev (protest Nar. strok. zveze, ki je zahtevala naj voli vsak obrat zase), na kar tovariš Krautberger Anton kot načelnik rudarske skupine v Zagorju radi nepravilnosti ni pristal, je rudniški ravnatelj g. Biskubski volitve za eno uro prekinil. Ob devetih so se volitve zopet nadaljevale ob prisotnosti komisarja g. Zupančiča iz Ljubljane.

Udeležba pri volitvah je bila sijajna. Vseh volivnih upravičencev je bilo 526. Med nje so bile razdeljene kar tri kandidatne liste. Prva socialistična, Zveza rudarjev Jugoslavije, druga Nar. strok. zveza. Mi oficijelne liste nismo imeli. Ker smatramo drugo rudarsko zadrugo kot zakonito zastopnico vsega rudarskega delavstva brez razlike, smo zahtevali, naj se nastopi enotno. Ker pa do skupnega nastopa ni prišlo, smo postavili z drugim uvidevnimi možmi tudi mi Združene listo vseh organiziranih in neorganiziranih rudarjev. Narodna strok. zveza, ki je imela ločene kandidate po obratih, ni prišla v poštev. Od 526 volivnih upravičencev je glasovalo 480. Glasovnic z vsemi predpisanimi delegati je bilo 333 ter 147 glasovnic Nar. strok. zveze. Največ glasov in zaupnikov je dobila lista Zveze rud. Jug. s pomočjo Združene, ker je imela tudi nekaj njihovih kandidatov, ki so bili za enoten nastop. Dobili so tako pet mandatov, mi pa enega!

Poudarjamo, mi smo bili za enoten nastop, kakor tudi ostalo delavstvo, le nekimi vodilnim osebami to nikakor ne gre v glavo. Toda gospodje, čas je že, da se začne drugače misliti, otrpeti se je treba raznih predsodkov, ki so nam rudarjem le v škodo, nikakor pa v korist. Volivni rezultat je bil sledeči: Prosenec Anton 329, Krautberger 326, Jelnikar Leopold 322, Eberl Leopold (Združ. lista) 236, Lukač Alojz 226 in Škrabar Nikolaj 222 glasov. Tudi namestniki so vsi od Zveze rud. Jug. Narodna strok. zveza je baje vložila pritožbo in zahteva ponovne volitve.

Zagorje. Odbor naše skupine se je konstituiral na svoji prvi seji sledeče: Predsednik Flere Franc, podpredsednik Vinko Ustar, tajnik Drnovšek Hinko, blagajnik Nolim Ivan, namestnik Bantan Rudi; ref. za mlad. osek: Dolar Oton; pregled. Brestovšek Alojz in Orožem Jože. Kot zapisnikarji so bili izvoljeni: Doželj Alojz za Kisovec, Izlaker Avgust za Kotredež in Jerman Tomo za zunanji obrat. Upamo, da bo odbor tudi v bodočem letu delal v tem pravcu, kot je letos. Živela delavska borbenost!

Hudajama. Skupščina kraj, brat, sklad. Laško se je vršila letos dne 22. februarja ob 14 v čakalnici v Hudijami. — Dnevni red je bil običajen, razen točke 4: Določitev višine prispevkov v bolniško blagajno.

Dosedaj smo pri nas plačevali prispevke še od režijske mezde 40 Din po 7%, in to: 3% delavci, 3% podjetje. Ker pa ta mezda faktično več ne obstoja, je nastala potreba, da se tudi prispevki v bolniško blagajno regulirajo ali po pravilniku zavarovanih mezd 34 Din ali po režijski mezdi 38 Din.

Da ne bi bili preveč prikrajšani pri hranarini, smo na skupščini sklenili plačevati prispevke od režijske mezde 38 Din po 7%, kar bi znašalo za II. kategorijo mesečno 33.25 Din, hranarina pa 25.34 Din, torej malenkostno znižanje na obeh straneh. Ostale nižje kategorije pa bodo v bodoče

neorganizirane viničarje, da slišijo, kaj naša organizacija dela.

Zgornje Hoče. V nedeljo 18. marca ob pol 2 popoldne se bo vršil občni zbor skupine v gostilni g. Tomažiča.

Sv. Barbara pri Mariboru. Dne 19. marca po rani sv. maši bo občni zbor skupine viničarjev v osnovni šoli. Dnevni red običajen. Pridite vsi!

plačevale nekaj več, zakar se jim bo tudi hranarina procentuelno zvišala, — odnosno po novem bodo prejeli nekaj več. — Soglasno sprejeto, tudi od podjetja.

Dodatno se je na skupščini sklepalo tudi o načinu poprave rudarske zastave. Sklenilo se je nabaviti na isto nov trak s slovenskim napisom, ker je sedanji že popolnoma raztrgan, ter radi nemškega napisa že itak neprikladen za današnje razmere. Stroške bi krila bolniška blagajna.

Razpravljalo se je tudi o ponudbi Laške mestne godbe. Ker je naš rudnik majhen in raztresen, zato nimamo specialno rudarske godbe, kakor jo imajo večinoma vsi ostali revirji. Ker smo v slučaju raznih potreb naprošali za sodelovanje Laško mestno godbo nam je ista na letošnje skupščino poslala ponudbo, da je pripravljena za mesečni prispevek 1 Din od člana brezplačno igrati vsako leto ob Barbara proslavi od 8 zjutraj do 20 zvečer. Poleg tega se obvezuje sodelovati pri pogrebu vsakega člana. Ako pa bi svojci na pogrebu ne hoteli godbe, se istim izplača gotov delež v obliki posmrtnine.

Na predlog tov. Diaccia da naj bi polovico prispevalo tudi podjetje, torej po 50 para mesečno delavci, ravno toliko tudi podjetje, se to soglasno sprejme, ker so na to pristali tudi zastopniki podjetja, pod pogojem, da se določijo 4 člani in to 2 od nameščencev 2 od delavcev, ki imajo nalogo sestaviti z mestno godbo natančno pogodbo, kjer naj bodo vnesene vse dolžnosti in pravice prvega in drugega.

K vsem tem točkam je bila precej živahna debata, vendar je cela stvar potekla sporazumno v splošno zadovoljstvo.

Trbovlje. V nedeljo je imela naša strokovna skupina svoj redni letni občni zbor, katerega je posepil naš nad vse agilni tovariš strokovni tajnik Lešnik iz Hude jame. V lepem govoru nam je orisal potrebo dela in zavesti za delavski stan, osobito pa rudarski. Občni zbor je sklenil združiti vse delo le na strokovnem pokretu in pritegniti vse krščansko misleče delavstvo v organizacijo, da se ramo ob rami bori za svoje pravice. V novi odbor so bili izvoljeni tudi mlajši delavci.

Kovinarji

Jesenice. V nedeljo dopoldne 2. februarja 1934 se je vršil članski sestanek. Razmotrivalo so se tekoče zadeve. Udeležba je bila zadovoljiva, vendar je želeli drugič zato več razumevanja. Pri raznoterostih je tov. Pukšič v glavnih obrisih pojasnil vzroke dogodkov v Avstriji in naše stališče, ki ga v tem pogledu zavzemamo.

Jesenice. (Beseda o organizacijskih zaupnikih.) Upravni odbor organizacije je samo izvršilni organ zahtevi in težen članstva. Vez med tema dvema je zlasti tedaj, kadar je treba hitrih odločitev in dejanj, precej okorna. Zato imajo vse strokovne organizacije in skupine osnovane organizacijsko zaupniške zbore. Gotovo število delavcev-članov ali kjer je delo razdeljeno po obratih, delavci-člani enega obrata določijo iz svoje srede enega ali več, kolikor je pač potreba, svojega organizacijskega zaupnika. Naloga organizacijskega zaupnika je jako važna. On mora biti v stalnih stikih s svojimi člani na eni in s člani upravnega odbora na drugi strani. Čim tesnejši so ti stiki tembolj agilna in pravega strokovnega dela je sposobna skupina. Naloga organizacijskih zaupnikov so predvsem:

1. V vsem svojem delovanju v organizaciji, tovarni ali na ulici, mora biti zgled zavednega organiziranega delavca, stalno mora imeti pred očmi, da javnost tudi v njegovem privatnem delu meri ugled organizacije.

2. Članstvu v obratu mora biti vodnik in svetovalec. S člani mora biti stalno v posvetih, z ozirom na njihove želje oziroma zahteve bodisi v obratnih ali organizacijskih zadevah. Redno jim poročati sklepe in navodila glavnega odbora. Ako ni poleg njega v obratu določen še obratni blagajnik, vodi kontrolo nad plačevanjem članarine na ta način, da v redu pobira članske prispevke. Navaja članstvo na red in disciplino.

3. V obratu predstavlja zastopnika organizacije. Vodi statistiko v obratu zaposlenega delavstva, produkcije izvoza, organiziranega in neorganiziranega delavstva. Vršiti kontrolo, ako se izvajajo zakonski predpisi, sporazumi in kolektivne pogodbe. Vse nedostatke poroča obratnemu zaupniku in pazi, da ta svojo funkcijo izvršuje nepristransko.

Zasleduje izboljšanje delovnih pogojev in sestavlja v sporazumu s člani tuzadevne predloge. Na obratnih sestankih mora biti z vsemi člani vedno navzoč. Pri vseh obratnih zadevah mora vedno poudarjati in tudi dejansko izkazovati vzajemno sodelovanje s člani ostalih organizacij. Vse tako poenotene sklepe in osnutke mora beležiti in jih izročiti glavnemu odboru organizacije.

4. V zaupniškem zboru predstavlja posamezni zaupnik voljo in želje članstva svojega obrata. Zato je brezpogojno obvezen redno se udeleževati vseh zaupniških sej, na katerih poroča o razmerah v obratu. Sklepa in predloga o vseh stavljenih zadevah. Ves zaupniški zbor skupaj pa ima nalogo ta posamezna mnenja in predloge po vsestranskem presojanju spraviti v okvir sklepa, ki postane izvršilni nalog za vse organizirano članstvo.

5. Ako dodamo še to, da mora imeti sleherni zaupnik poleg potrebne izobrazbe še globoko z delavsko zavestjo prežeto notranjost, iz katere bo lahko črpal smisel za žrtev in samozatajo, kar zahteva funkcija od vsakega, tedaj upamo, da smo nevedli vse, česar rabi za izvrševanje svojih dolžnosti.

Ob zaključku želimo samo to, da bi sleherni org. zaupnik skušal ta navodila v svojem delovanju osvojiti. Ako se bo to zgodilo, tedaj smo trdno uverjeni, da lahko pridejo sunki od katerekoli strani, organizacija bo s svojo agilnostjo, trdno voljo in disciplino šla neomažano preko vsega.

Papirničarji

Goričane-Medvode. Naša skupina papirniškega delavstva ima v nedeljo 11. marca svoj redni občni zbor zjutraj ob 8 v Društvenem domu v Preski s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav in poročilo predsednika. 2. Govor zastopnika centrale. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo blagajnika. 5. Poročilo računskih preglednikov. 6. Podelitev razrešnice. 7. Volitev odbora. 8. Slučajnosti. — Vse člane nujno vabimo, da se občnega zbora sigurno udeležijo. — Odbor.

Tekstilno delavstvo

Litija. V nedeljo dne 25. februarja je priredila naša strokovna skupina v prostorih g. Cerarja predavanje o bolniškem zavarovanju. Za predavanje je vladalo veliko zanimanje. Dvorana je bila polna delavcev in delavk, ki so pazno sledili poročilu govornika. Predavatelj tov. Rozman nam je na kratko orisal zgodovino delavskega zavarovanja in pokazal vse težave, s katerim se ima zavarovanje boriti. Naznačil je tudi najvažnejše pravice, ki jih ima članstvo in njihovi svojci iz bolniškega zavarovanja. Da pokaže vso važnost zavarovanja, je navajal tudi, koliko je vsako leto predpisanih prispevkov, katere pa delodajalci kljub temu, da jih delavstvu odtegujejo, ne dajo zavarovanju.

Nato je tov. Zagar poročal, da je kr. banska uprava razveljavila volitve obrat. zaupnikov. Delavstvo se je temu zelo čudilo, ker so vendar nameščenci bili od volivnega odbora pozvani, da naj, ako reflektirajo na zaupnika, vložijo svojo listo ali pa dajo enega na delavsko kandidatno listo. Eno kot drugo so odklonili, sedaj pa delajo zmedo. Ako se bodo vsled tega ponovno vršile volitve, bomo že poskrbeli, da bo uspeh za nas še boljši kot je bil pri prvih volitvah.

Soglasno se je sklenilo, da se bodo taka predavanja odslej redno vršila. Kdaj se bo zopet predavanje vršilo, bomo pravočasno objavili v listu.

Tržič. Odbor tukajšnje skupine je podajal račune o svojem delovanju v preteklem letu dne 25. februarja 1934 v dvorani našega doma. Pred občni zbor odbor ni prišel praznih rok, saj se je naša skupina v preteklem letu na široko razmahnila tako po številu kakor tudi po svojem delovanju; povečala se je za 100 članov, na novo smo izvedli volitve obratnih zaupnikov v tovarni »Peko« in papirnici, pa tudi v predilnici je bilo vedno kaj na dnevnem redu. Pri volitvah v Delavsko zbornico smo odnesli zmago ne samo z relativno, ampak z absolutno večino. Drugega podrobnega dela odbor v svojih poročilih še omenjal ni, čeprav ga je bilo precej, le kulturno udejstvovanje je ovirano. Članstvo se je vsega tega zavedalo in zato je z obilno udeležbo na občnem zboru priznalo odboru svoje zaupanje in mu izreklo razrešnico s pohvalo. Novega ognja med naše delavske vrste in pobudo za še vztrajnejše delo v organizaciji nam je prinesel iz centrale tov. Peter Lombardo. V odbor so bili izvoljeni: Zupan Ciril, Kogoj Franc, Salberger Nadislav, Leskovar Fric, Šarabon Vinko, Pre-

šern Karel, Dacar Rudolf, Jerman Jernej, Trobec Marija, Dolinar Franc in Ropret Ana; v nadzorstvo: Bohinc Franc, Ahačič Peter in Strupi Peter. Občni zbor je stvarno obravnaval vsa pereča vprašanja tukajšnjega delavstva in je dal tudi smernice za bodoče delo. Kot prva točka tega programa bo organizacijski tečaj, ki se bo v kratkem pričel.

Iz uredništva

Tovariše dopisnike naprošamo, da so pri poročilih kolikor mogoče kratki. Radi premajhnega obsega lista nam je nemogoče priobčevati daljše dopise. Dopisi naj bodo kolikor mogoče kratki, stvarni, jedrnat in seveda tudi udarni. Takih pa si že limo čim več.

Lesno delavstvo

Rimske toplice. Kar čez noč smo bili postavljeni delavci v tovarni podpetnikov v drugačne razmere. Obratovodja tovarne se je na precej čuden način poslavljaj in končno poslovil od tovarne, da bi pričel delati pri konkurenci. S seboj je hotel odpeljati nekaj prvovrstnih delavcev. Ni se mu pa posrečilo. Mi bomo ostali tam, kjer smo pričeli delati, t. j. v domačem kraju.

Dne 25. februarja smo imeli sestanek, ki je trajal štiri ure. Vsa vprašanja smo obravnavali do podrobnosti. Ugotovili smo, da se od vodstva tovarne namenoma ustvarjale take razmere, da bi bilo delavstvo vznevoljeno, da bi se med seboj grizlo, zlasti pa da bi izgubila organizacija pri članih ugled. Sklenili smo, da se bomo v bodoče zavarovali proti takim nakanam. Delali bomo tudi na to, da neorganizirani med nami izginejo. Kajti ti so najboljši material za nakane, da se v kalnem ribari. Ravno radi tega je sklep, da se mora vsak organizirati.

Prepričani smo, da bo podjetnik sedaj izprevidel, da se ima zahvaliti le organizaciji, da je ostalo delavstvo disciplinirano. Upamo tudi, da bo izprevidel, da ima le korist, ako vsa vprašanja ureši sporazumno z delavstvom. To pa še posebej poudarjamo, da le z organiziranim. Ker le to more prevzeti tudi odgovornost za sklenjene dogovore.

Slovenjgradec. V Otiškem vrhu pri Dravogradu je lansko jesen začela obratovati nova tekstilna tovarna, ki jo je preuredila tvrdka Ornič in Mitrovič iz Maribora iz bivšega Jamnikovega mlina. Delavcev je tu zaposlenih kakih 150. Plačuje slabo. Tkalci se morajo učiti 6 tednov brezplačno, pa tudi drugi delavci prakticirajo po več tednov zastoj. Kakor smo slišali, prakticira tovarna tako, da delavci nekaj tednov prakticirajo, potem pa, ko bi bilo treba dati plačo, tega delavca odpusti ter sprejme drugega, ki ravno tako prakticira določeno dobo brezplačno. Tu se je pojavil neki gospod, ki bi rad osnoval dogovorno s podjetjem organizacijo. Kakšna bi bila ta organizacija je vsakomur takoj lahko umljivo. Za nedeljo so sklicali sestanek radi ustanovitve take organizacije. Na sestanku je bil navzoč nekdo iz Maribora, ki je udrihal po ostalih organizacijah in po podjetju. V kotu pa je stal sam šef, ki se je pristržno smejal. Zakaj to? Bilo je dogovorno s podjetjem. Nova organizacija bi bila NSZ. Govornik je tudi hvalil, da je tolikim brezposelnim preskrbel hrano v javni kuhinji in da je organizacija v zvezi s podjetjem in kapitalom, da lažje izhaja ter si pribori več pravic. Iz tega je jasno povedano s kom imamo opraviti. Za organizacijo ni bilo nobenega navdušenja. Izvoljen je bil pripravljalni odbor, ki obstoja iz inteligentov izven podjetja. To je drugi dokaz, kakšna naj bo ta organizacija, ki ima v pripravljalnem odboru osebe izven podjetja, ki nimajo o delavskih vprašanjih in njegovih interesih niti najmanjšega pojma. Na koncu sestanka se je ta lepa skupina slikala. Za zborovanje smo zvedeli šele zadnji trenutek, zato nismo mogli poslati tja svojega zastopnika. Povedal nam je pa zaupno neki tamošnji delavec, ki je bil na sestanku navzoč. Zato pišemo to, kar smo zvedeli po tej osebi. Res lepa pa bo ta troperesna kapitalistično-delavska deteljica.

ZAHVALA

Podpisani Karol Hohkraut, delavec v tovarni podpetnikov na Gračnici, sedaj v bolniškem stanju, se vsem še zaposlenim delavcem, mojim tovarišem in tovarišicam, iskreno zahvaljujem, da so se me v boleznih spomnili in mi priskočili na pomoč kljub svojim skromnim dohodkom. Vsem, ki ste se me spomnili v tem težkem položaju, Vam ključem: Bog povrni!

Karol Hohkraut, Lože št. 12.

Zasebna nameščenka in organizacija

Opaza se, da se nameščenske organizacije povečini bavijo le z vprašanji, ki se tičejo predvsem moških članov, dočim se ženske puščajo nekako v nemar. Temu je krivo pač to, da se zasebne nameščenske tudi same premalo uveljavljajo v organizaciji, radi česar se jim ne posveča tista pozornost, ki jim tiče.

Pa kdo je bolj potreben pomoči, kot ravno zasebna nameščenka? Moški, že po naravi samostojnejši, se za silo že prerine skozi življenjske težave, pa četudi večkrat s souporabo komolcev. Nasprotno, pa ženska, že po naravi mehkejša, težje zmaguje težave, ki so pa večkrat tudi čisto drugega značaja, nego one, ki se stavlja proti moškim.

Vkljub temu, da je položaj deklet že obupen, postaja z dnevom v dan še slabši. Posebno občutijo to začetnice. Pomislimo samo, kako izrabljajo njih bedni položaj nekateri delodajalci. Po dolgem moledovanju dobi službo kot brezplačna praktikantka. V tem svojstvu mora opravljati po navadi tudi delo sluge, katerega gažo praktični delodajalec stremi s tem prihraniti. Ko tako odsluži brezplačno praktikantsko dobo, ki se zavleče tudi pol leta ali še dalje in bi bila upravičena zahtevati od delodajalca namestitve in plače, tedaj jo slednji odslovi z izgovorom, da ni dela, ali da režija ne prenese. Na njeno mesto pa nastavi zopet novo — zastojkarsko moč. Poleg vsega pa dekletom groze tudi nevarnosti, katere more človek razbrati iz oglasov v dnevnikih pod »Službo dobe« in ki se glase približno takole: »Iščem osebnost tajnico, ki bi me bila pripravljena spremljati tudi na letovišče« itd.

Da se temu položaju vsaj delno odmore, bi bila nujna potreba, da se vsaka nameščenka organizira, ker le organizacija ji more nuditi pomoč, ki ji je potrebna. Pri izbiri organizacije pa bode gotovo dala vsaka nameščenka krščanskega mišljenja prednost Strojovni zvezi privatnih in trgovskih nameščenec, ki je članica JSZ, s skoraj polstoletno tradicijo in katero je vzgajal naš socialni apostol dr. Janez Ev. Krek. Imenovana organizacija bo tudi posvečala vso pozornost temu vprašanju. Nameščenske, ki imajo smisel za organizacijo, pa vabimo, da prijavijo svoj pristop.

Smešna agitacija

Jesenice, 26. febr. 1934.

V našem kraju, ki je na meji, so izzvenili dogodki v Avstriji zelo po svoje. Za delavce porazne novice, ki so se razširjale, so se izrabljale v čudne namene. Vsak pošten delavec, kateregakoli prepričanja, je spremljal borbo z velikim zanimanjem, kajti ni šlo za to, da se uniči marksizem, ampak da se dajo delavstvu na roke okove, kar žele kapitalisti vseh branž. Jeseniški marksisti so pa navalili v silni agitaciji na naše člane, češ, tudi vi ste tisti, ki ste proti nam. In pometali so vse v en kos: fašizem, papežev blagoslov, Dollfusa itd. »Delavska Pravica« je zavzela k žalostnim dogodkom vse-skozi pravilno stališče in mislimo, da ga ni krščanskega socialista, da bi ne soglašal.

Po svetovni moriji je bila skoraj vsa Evropa v rokah socialne demokracije. Zakaj se je pustila skoraj povsod uspavati od raznih gesel? Italija je bila tik pred gospodarsko preureditvijo v smislu socializma, nekatere večje tovarne so bile že socializirane. A desnica vseh smeri, tudi marksistična, je smatrala za bolj važno, da gre za komuniste in protikomuniste. To je izbral kapital. S pomočjo drugih internacionalcev in klerikalnih strank je prišla na površje reakcija. Kapital si je najel »duceje« in »Führerje« in jim dal v roke vlade držav, da krote razredno zavedno delavstvo in ga varujejo pred »brezbožnim boljševismom«. V Nemčiji so se desničarski marksisti vezali z vsakomur in za vsako ceno, samo s svojimi tovariši z leve niso mogli najti skupnosti. Prišla je na vrsto tudi Avstrija. Čudno bi bilo, da bi v mali Avstriji zmagala delavska razredna zavest. A vendar jih je bilo nekaj desetisočev, ki so šli za svoje prepričanje na

Zakaj imamo inspekcijo dela?

Zakon o inspekciji dela nalaga tej ustanovi zlasti važno nalogo v pogledu nadzorstva o izvrševanju zakonov uredb, naredb in pravilnikov, ki se tičejo delavske socialno zaščitne zakonodaje. Delavstvo je ta zakon sprejelo z zadovoljstvom, ker je upalo, da bo s tem obvarovano pred vse mogočim zlorabam delodajalcev, in da se bo socialna zaščitna zakonodaja pravilno izvajala. Toda zakon o inspekciji dela je vseskozi od svojega početka v glavnem ostal le na papirju. V mnogo starejših industrijskih podjetjih, kjer je močno ogroženo zdravje in življenje delavstva niti enkrat po dveh ali več letih ne stopi nadzorni organ inspekcije dela. V zadnjih letih je bilo pregledanih komaj 5% obratov. To znači, da je od 100 podjetij 95 ostalo brez vsakega nadzorstva. Ugotovljeno je, da je zlasti v manjših obratih delavstvo mnogokrat najbolj izpostavljeno zdravju in življenju škodljivim vplivom. Dejstvo, da se danes mnogo obrtnih pomočnikov in vajencev spi kar v delavnici ali pa v takih stanovanjskih prostorih, ki niso primerni niti za živali.

Zakon določa, da morajo inspektorji dela nadzirati podjetja, če so delavci pravilno zaposleni, kakor tudi delovni čas in izdajati dovoljenja za prečasno delo. Ugotoviti moram, da tudi na to važno nalogo inspekcija dela polaga zelo malo pozornosti. Zakoniti delovni čas se s strani delodajalcev močno krši. To nam potrjujejo številne pritožbe, ki prihajajo na strokovne organizacije, delavsko zbornico, pa tudi na inspekcijo dela samo. Iz tega je razvidno, da se v mnogoterih obratih delavstvo zaposluje 11, 12 in več ur na dan, brez predhodnega pristanka delavstva in brez zakonitega doplačila za nadurno delo. Posledice temu so, številne tožbe pri sodiščih in pa odpusti delavstva, ki se poteguje za svoje zakonite pravice.

Inspekcija dela preiskuje vzroke sporov med delodajalci in delavci, ki nastajajo iz delovnega razmerja ter posreduje v takih sporih. Tudi to nalogo vrši inspekcija dela

le v skrajnem slučaju. Če danes zaprosijo obratni zaupniki ali strokovna organizacija za nujno posredovanje, traja navadno cel mesec ali več, predno inspekcija dela kaj ukrene. Navadno pride inspekcija dela s svojim posredovanjem šele tedaj, ko delavstvo že samo izvaja konsekvence radi krivičnega postopanja delodajalcev.

Če si stavimo vprašanje, zakaj Inspekcija dela ne vrši svojih nalog, kakor to določa zakon, se nam odgovarja, da ni potrebnega kredita za nastavitev zadostnega nadzornega osebja niti za kritje potnih stroškov. Zakaj torej Inspekcija dela nima potrebnih sredstev, saj je vendar zakonita ustanova, in bi ji mogla nadzorna oblast vsekakor dati zadostnih sredstev za uspešno vršenje njenih nalog? Inspekcija dela je bila do leta 1932 neposredno podrejena ministrstvu za socialno politiko, katero ji je tudi iz svojega proračuna odredjalo potrebne kredite. Od tedaj dalje je Inspekcija dela podrejena posredno Kraljevski bankski upravi in ji bankska uprava odreja kredite iz skupne postavke, ki je določena za socialne in zdravstvene svrhe. Mnenja smo, da bankska uprava pri razdelitvi kreditov premalo upošteva inspekcijo dela, vsled česar ta ustanova nima niti toliko sredstev, da bi mogla vršiti najnujnejše intervencije. Znano nam je, da je inspekcija dela od vsega svojega početka velik trn v peti naših delodajalcev in so ti že vse mogoče poskušali, da bi jo odpravili ali vsaj onemogočili njeno pravilno delovanje. Ker pa spada inspekcija dela v sklop delavske socialno varstvene zakonodaje, bi jo bilo kot tako težko odpraviti. Bolj lahko pa je to, da se ji ne da potrebnih sredstev, tako, da na papirju dejansko obstoja, ne more pa vršiti svoje naloge. Zato dajte inspekciji dela potrebnih sredstev, da bo mogla vršiti svoje delo. Morda bi se dala dobiti kaka posebna sredstva, ki bi se uporabljala izključno za to važno socialno ustanovo. Če se to ne zgodi, potem moramo smatrati, da se ta ustanova v pogledu nalog o zaščiti delavstva nahaja v tihi likvidaciji.

Ali je to prav?

Nedavno so vabili v Litiji plakati brezposelne, naj se udeležijo sestanka, ki se vrši 11. februarja.

Vabilo se ni zaman. Tega sestanka se je udeležilo nad sto brezposelnih, znak, da Litija in okolica kljub vsemu ne zaostajata za drugimi kraji v brezposelnosti in prispevata česti več ko dovolj mladih delaželjnih ljudi. Vsak je rad pohitel na ta sestanek, misleč, da se mu bo povedalo, kje in kako bo mogoče prisluziti sebi kakor tudi družini košček kruha.

Pa je danes že tako, če kdo računa z gotovostjo na nekaj, se navadno vse skupaj razblini v — nič! Na tem sestanku se je brezposelnim samo povedalo, da zaenkrat z delom še ni nič, da se jim tudi ne more zaenkrat nič pozitivnega obljubiti itd. Ironija usode. Sklicati ljudi in jim povedati — nič — menda ni nekaj posebno genialnega. Poudarjalo pa se je, da bo v primeru kake možnosti zaposlitve poseben odbor sklepal, kdo je potreben dela in kdo ne. »Videli vam bomo notri v želodec, se je reklo.

Škoda, da dotični gospod, ki je to povedal, ni

barikade in ti so ohranili čast, ki so jo nemški, italijanski in tudi mnogi njihovi tovariši tako porazno oblatili.

Zato je smešno tako izrabljati žalostne dogodke. Meni se zdi, da more delati to samo zloba in koristolovstvo ali pa prazne glave. Mislim, da bi nam moralo iti danes bolj kot kdaj tudi pri nas za strnjeno proletarijata. In če mislite, sodrug, da se pride v prvo nadstropje z enim korakom, se motite; treba je narediti stopnice in po njih korakati. Toda s takimi metodami podirate, kar je že bilo z veliko muko zgrajenega. Mi krščanski socialisti vemo, da je naše mesto pri proletarijatu in nas ne bodo motili Dollfusovi eksperimenti, niti katerikoli preračunjene mahinacije od kod drugod.

Jeseniški kovinar.

že kar na sestanek prinesel s seboj mikroskop, s katerim se vidi celo v želodec, pa bi bil gotovo presenečen. Mislimo, da bi moral pač resignirano izjaviti, da so želodeci njegovih poslušavcev vse prej ko polni.

Zaenkrat so si brezposelni izvolili par »Laufburschen« (dosloven izraz gospoda, ki je sestanek vodil), kateri bodo redno hodili vpraševat, če je že kaj dela in o tem obveščali druge brezposelne. No ja, hm!

Karakteristično pri vsem tem pa je bilo tole: Bil je stavljen predlog, naj bi si dva brezposelni iz svoje srede izvolili enega ali tva tovariša v ta odbor, ki bo »gledal v želodec«, ker ti zaupniki brezposelnih pač najbolje poznajo položaj vsakega in bi svetovali res nepristransko; sicer pa bodi resnici na ljubo povedano, da kdor je na cesti, je potreben zasluzka. Seveda je bil pa ta predlog proti pričakovanju vse prej ko dobrodošel. Gospod, ki je vodil ta sestanek, je to kategorično odklonil in izjavil, da hoče vso stvar sam diktatorsko izvajati. To menda zato, ker je idealist, kakor se je že preje izrazil. Dva čudna pojma, diktatura in idealizem, ki navadno malokdaj hodita skupno pot!

Neki drugi gospod pa, ki menda zaenkrat še ni brezposeln, vsaj kaže ne tega, pa je bil na tem sestanku prisoten, je kljub temu, da se ga ta predlog po našem mnenju niti malo ne tiče, izrazil celo proti nekaterim pobožno željo, naj bi se predlagatelja omenjenega predloga enostavno vrglo skozi vrata, češ, da vso akcijo s svojim predlogom ovira. Zabavno, kajne?

Naj se dotični gospod zaveda, da steklenice od sodavice pač lahko meče skozi vrata, ne pa ljudi. Vsaj zaenkrat še ne in to zlasti ne tam, kjer ga nič ne briga.

Torej vsa ta akcija za omiljenje brezposelnosti naj bi se izvajala diktatorsko. Ubogi stari Rim, koliko imaš posnemovalcev!

Imajo pa take »idealne« diktature med drugimi tudi to slabo stran, kar se je na žalost že večkrat

pokazalo, da neki ljudje dobe delo, drugi pa ne. Zakaj to? Ali ni vsak brezposelni človek kakor drugi? Vsak brez razlike ima pravico živeti in odločujoči faktorji bi se mogli v takih primerih pač zavedati, da je denar, pa naj bo iz kakršnegakoli fonda, namenjen za zaposlitev brezposelnih, ali sploh za javna dela, zbran od celokupne javnosti brez razlike mišljenja. Logično sledi iz vsega, da ima potem tudi vsak, naj bo mišljenja tega ali onega, pravico do zaposlitve.

Zavedajo naj pa se tudi vsi, da ta denar, ki si ga brezposelni z delom prislužijo, ni nobena miloščina, pa četudi je mogoče iz bednostnega fonda, ker, kakor hitro kdo opravlja kako delo, mora biti za to delo plačan in to za njega ni več miloščina, nego njegov zakoniti zaslužek, s katerim on sam razpolaga.

Zgodi se nadalje večkrat, da se pri takih primerih ubogega brezposelnega izrablja na ta način, da se vse mogoče vpliva na njega in ga skuša pridobiti, misleč, da se mu nudi bogve kaj, če se mu da par dni slabo plačanega dela.

Vse take stvari pa so nesocialne! Zato idealist ne bo gledal nikoli ne na levo ali desno, in bo pri vsaki taki akciji za omiljenje brezposelnosti pripustil tudi brezposelne same k sodelovanju. Mislimo, da kadar se odloča o njih usodi, naj pri tem tudi sami sodelujejo.

Tako je naše mišljenje in v koliko imamo prav, naj javnost sama presoja.

Delavska mladina poroča

Zagorje. Od mladinskega gibanja tudi malo. Na občnem zboru, ki se je vršil v nedeljo 18. februarja, je prevzel poslanec mlad. odseka tov. Dolar Oton. Prvi sestanek se vrši v soboto, dne 10. marca. Na njem bo poročal o svojem začrtanem programu tov. Oton Dolar. Kdor bo imel čas, naj se sestankov gotovo udeleži. V soboto dne 3. marca pa sestanek odpade radi glavne pevske vaje. V nedeljo dne 4. marca popoldne se bo vršil cerkveni koncert, ki ga priredi cerkveni pevski zbor. Ker je dobiček namenjen za popravo cerkvene strehe, se vabi, da se ga v čim večjem številu udeležite. Vstopnina bo urejena tako, da bo možno vsakemu se istega udeležiti. Koncert se vrši pod vodstvom g. organista L. Rozmana.

Huda jama. Mnogi bi mislili, da v Hudi jami mlad. odsek naše strok. skupine rudarjev spi. Pa vendar ni tako; tudi mi mladi delamo, kjer se pač da kaj narediti. Krog naših mladih tovarišev stopnje-ma raste, a kot se razvidi, bo še rasel tudi naprej in se raztezal na vse strani. Kljub temu, da je pretežni del naših mladih tovarišev brezposelnih, pred tem ne klonemo, ampak uporabimo ta čas za organizacijsko delo. Zavedamo se, da je v organizaciji naša izobrazba, na podlagi katere bomo pomagali graditi pravičnejšo človeško družbo, ki bo dala tudi nam mladim življenja in dela. Mladi smo, zato hočemo tudi živeti. Kapitalizem pa nam tega ne da, radi tega se hočemo vzgojiti v aktivne in borbne pobornike za delavsko stvar, da bomo sposobni za borbo proti njemu. Vzgojiti se v bolj borbene kot so se vzgojili naši stari; hočemo se organizirati, ker v organizaciji je moč.

Rekli smo, da delamo, kjer se le delati da; zato imamo tudi tamburaški pododsek, da se brezposelni kratkočasimo in delamo veselje tudi drugim. Kljub temu, da nas ne uči kakšen izšolan glasbenik, vsekakor napredujemo.

Udeležujemo se tudi na dramatičnem polju, to je tudi naše razvedrilo, ne samo nam, ampak tudi drugim. Ob tej priliki bi bilo pripomniti še to, da naj bi tovariši kolikor mogoče v redu poravnali članarino blagajniku, da tako olajšate red v poslovanju. Mesečna članarina je 3 Din. Od sedaj naprej imamo sestanke za okoliš Rečica-Huda jama vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu popoldne ob 3. uri v tajniškem prostoru skupine (pri Grešak Blažu, št. 144), katere vsi redno posećajte. — Na delo tovariši!

Romanje na Trsat, združeno z brezplačnim izletom po morju na otok Krk, priredi »Sveta vojska« tudi letos o binkoštih 19. in 20. maja. Polovična voznina s posebnim vlakom in posebna ladja sta že zagotovljeni. Prijaviti se je treba čimprej, najpозnejše do 8. aprila. Podrobna pojasnila objavi romarski list, ki izide okoli 10. marca. Kdor sporoči svoj naslov, dobi list brezplačno, če se potem romanja udeleži ali ne. Pišite še danes dopisnico na naslov: »Sveta vojska«, Ljubljana, Dunajska cesta 17.

Urejuje in za uredništvo odgovarja: Peter Lombardo. — Za Jugoslovansko tiskarno: K. Čež. — Izdaja za konzorcij »Delavske Pravice«: Srečko Zumer.